

REDACȚIA

Arad, Doak Ferencze-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 1/2 an 10
pe 1/4 an 5
pe o lună 2
N-rii de Duminică pe an
4 coroane.

Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

Manuscrisuri nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Doak Ferencze-utca nr. 20

INSERȚIUNILE:

de un șir garmond : prima
dată 14 bani ; a doua oară
12 bani ; a treia oară 8 b.
de fiecare publicațiune

Atât abonamentele, cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 593

Scrisori nefrancate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

„Noi vrem pământ.”

Șapte case sunt cernite de jale în satul Șepreuş. Se bocesc văduvele și copilășii plâng și suspină amar după tata lor cel dulce.

Eară morții cu ochii închiși și cu fața lor galbenă ca ceara zac întinși pe scândură. Dacă ridici pânza cea albă de pe trup, vezi ranale cu sângele închegat, unde a intrat glonțul ucizător.

Bociți-vă, văduve nefericite, plângeți copilăși, că e mort acela, care vi-a câștigat până aci pânea ori mălaiul, ce vi-a stâmpărat foamea. Și nu l-a luat Dumnezeu la sine cu moartea oamenilor, căora li-s'a rupt firul vieții, ci ca pe un câne turbat l-au împușcat geandarmii hrăniți cu sudoarea noastră.

Ce-i asta oare ?

S'a umplut păharul suferințelor.

În goana după un vis nebulos, stăpânii poporului au ridicat palate pentru întărirea unei chimere și calcând printre *popor pe popor* nimeni nu l-a văzut.

Am fost prin colibele fraților mei Români. Și a trebuit să-mi șterg ochii de lacrimile versate pentru nefericirea lor.

Și nu lenea, nu beția ori trândăvia ori fără-delegea este biciul, care îi omoară, ci este nedreptatea strigătoare la ceruri.

Incunjurat de sute miș holde boerești, nefericitul țeran nu are pământ, unde să-și pună plugul la brazdă.

Sa Vă spun, ce este.

Țeranul din Ineu, din Cermeiu, Șepreuş, Somoșcheș și din Cărticel e muncitor, harnic, silitor. Ar vrea să muncească, să-și hrănească copilășii, care i-au dat Dumnezeu cu grămada. Se duce așadară la Domn, și cere pământ. Îi dă un lanț. Și lanțul acesta țeranul îl ară cu plugul său, îl samână cu sămânța sa, îl seceră, și rodul *doară din trei părți* îl duce în hâmbarul Stăpânului și încă pe deasupra *trebuie să-1 mai dea Stăpânului și bani, dela 10 până la 20 coroane de lanț.*

Faceți, Vă rog, socoteala, și veți vedea, că socotind în parale munca țeranului, el toată munca sa trebuie să o dea pentru nimic stăpânului și încă pe deasupra să-1 mai dea bani, pentru-că îl lasă să-1 lucre pământul.

Veți zice, că așadară să nu lucre pământul Domnului. Dar spuneți-mi, ce să facă ? Îi trebuie parale, să-și cumpere mălaiu, să-și plătească darea. Și bani n'are de unde câștiga, căci lucru nu-1.

Ba este și lucru, dar să Vă spun, cum. Capătă pe zi 1 coroană, și una *coroană* și la sfârșitul săptămânii ispanul sub diferite titluri din nimica asta de bani îi mai trage vre-o 20 filerți pe zi, ba încă și mai mult.

Și apoi să Vă mai spun ceva. Am fost în casa unei văduve din Cermeiu. Are o căruță și un juger de pământ și doi orfani minoreni. Am întrebat-o de necazurile ei și a început să plângă. Mi-a arătat cărticica de dare și cu groază în suflet am constatat, că nefericita asta de văduvă plătește în dare *șeptzeci de coroane pe an*, când ea și orfanii ei nu sunt în stare să câștige nici un filer. În doi-trei ani de zile va trebui să i-se bată casa la tobă și ea cu orfanii va lua straița cerșitorilor în grumazi.

Țeranul plătește dare de cap, dare pentru fie-care odaie a căsuței, dare de pământ, dare pentru vite, pentru plug, pentru car și, Doamne apără și ferește, 140% cheltuelile satului.

Notarul și-a zidit palat ca locuință, palat pentru cancelarie, șișpanul trebuie să aibă douăzeci de odăi și țeranul moare de foame și trebuie să plătească banii furați de Krivány.

Ăsta-1 socialismul țeranului, sermanul. Ce știe el de învățăturile lui Marx, Lassalle ori Bebel ? El știe, că nu mai poate trăi de sărăcie, de dăr, de greutatea vieții. El știe, că nimeni nu se îngrijește de binele lui, ci toți îl mânăncă, îl înșală, îl sug, îl mușcă, rid de el, îl batjocoresc și toate greutatele lumii acesteia el le poartă.

Țeranul știe, că e nefericit și că așa — nu mai poate.

Atunci vine la el socialistul și-1 spune, că nu e bine așa, cum este acum. E lucru ușor de înțeles, că țeranul răspunde : așa-1. Socialistul spune, că nu este cu dreptate, că țeranul din rodul sudorii sale să-1 dea proprietarului de pământ și satului și comitatului și țării, câtă vreme baronul Solymossy nici din 10 părți una nu plătește dare și pentru greutatea țării, cu toate că baronul Solymossy ar putea să trăiască din 10 miș de fiorini pe an, el și muierea lui și pruncul lui și nu ar fi lipsă să cheltuească sute de miș fiorini pe an.

E lucru ușor de înțeles, că țeranul răspunde : așa-1.

Socialistul îi spune că trebuie să sfărâmăm lumea asta de acum și să facem stăpân dreptatea peste oameni. Că pământul nu l'a lăsat Dumnezeu numai pentru Domni, ci l'a lăsat pentru toți oamenii. Că razele soarelui nu sunt făcute, ca să închească hojdale numai pentru boieri, ci soarele este al nostru al tuturor. E lucru firesc, că țeranul răspunde : așa-1.

Și în fața acestei stări de lucruri puterea statului se îngrijește numai de aceea, ca în școala pruncii să învețe ungurește, ca în casa satului, în casa comitatului, în casa țării să se aducă legi, cari să slujească maghiarisării.

Dacă noi cerem, ca în școlile noastre pruncii să învețe lucrurile trebuincioase vieții lor, cunoștințele de *școala* pentru luminarea minții, pentru cultivarea sufletului, și să mai lăsăm o leacă din limba ungurească, atunci stăpânii zilei strigă turbați : *în temniță cu ei !*

Dacă noi vrem să înființăm o societate teatrală, care în limba poporului să propovăduiască acestuia respectul legilor, cinstea, omenia, credința, adevărul, atunci stăpânii zilei strigă turbați : *în temniță cu ei !*

Dacă vreme să înființăm reuniuni agromice, industriale, institute de credit și economii, cari să învețe poporul a lucra, a câștiga, a fi mulțumit cu soarta, atunci

— fiind-că pentru poporul românesc acestea institute nu pot să fie decât românești, — puternicii zilei strigă turbați : *în temniță cu ei !*

Pe conducătorii naturali ai poporului român puternicii zilei i-au despărțit de acest popor, ear' ei încă nu s'au făcut conducătorii, ci călăt. Acum sămînța aruncată a încolțit și fructele s'au copt. Sunt moarte, sânge, răn, vaiete și plâns amar.

Ne doare sufletul și plângem de nefericirea fraților noștri, dar ajuta nu putem nimic.

Weisz Korn, Israel Iacob, Feldmann Vilmos alias Mezöfi cheamă poporul nostru la Vădas la adunare. Nimeni pe onorabilii aceștia nu-1 oprește. Acolo vorbesc, mințesc, sbiară, făgăduiesc marea cu sarea, îmbată cu vorbe netrebnice pe bieții țeran și domnul fisolgăbiru este de față, și ride și-1 place de Murg Todor foarte, că zice că-1 frate cu fratele Ungur. Și Izrael și fratele Iacob, redactorii la „Aradi Közlöny“, fac mare gezeres, că iată, conducătorii naționali ai Românilor sunt desarmați de Murg Todor, bucură-te Izrael, că socialistii au scop pe Românii din ghiarele agitatorilor.

Na trec însă mai multe săptămâni și Izrael și fratele Iacob dela „Aradi Közlöny“ varsă foc și pucioasă, că Românii s'au obraznicit așa de tare, că au lăsat mai bine să-1 împușce geandarmii, decât să primească de birău pe cel proclamat ales de Măria Sa domnul fisolgăbiru Csukay Sándor.

De am convoca însă pe poporul nostru noi la vre-o adunare ca să-1 înstruăm a trăi în pace, în muncă, în cinste și în omenie, stărind pentru neamul său și legea sa, Izrael și fratele Iacob dela „Aradi Közlöny“ de bună seama ar provoca în cuvinte de foc pe șișpan și pe vicișpan și pe fibir și pe Meszlényi fișcul : *în temniță cu ei !* Că turburăm poporul și vindem patria și ucidem pe Unguri și pe Iacob și pe Izrael.

Socialistii pot însă lucra în dragă voie, căci ei cei mai mulți sunt din sinul poporului ales

Eată dară, că noi numai să plângem putem, dar de ajutorat nimic nu putem ajuta.

LA ROMA...

I.

La Roma, — eată strigatul care domina în vremurile vechi sufletul a milioane de vandali.

Aceeași dorință o aveau în vremurile creștine toți cei cari voiau să vadă ceva mare și miraculos. Azi chiar, nu e popor, din sinul căruia să nu se facă pioase pelerinagii la urbea eternă...

Barbarii se doreau la Roma pentru-că auziseră : nu e oraș, în care să fie îngrămădită atâta comoară. Sunt acolo palate ca din poveste : numai din marmura albă, ca zăpada, cu tavanuri aurite, grădini suspendate și popor bogat... Roma Cesarilor glorioși!

Pelerinii creștini se duceau să se închine papilor puternici, să admire renașterea nu a unui popor numai, dar schinteierea geniilor cari umplură de lumină lumea întreagă și capo-d'operele lor remănea-vor vecinic spre uimire...

Și într-adevăr, atât de mari și bogați au fost Romanii, încât nici barbarii n'au putut să prădeze și să nimească total ceea-ce era monumental în urbea eternă... Nu, ci remăna-a atâta

de pe urmele lor, că noi, cei de azi, nu știm ce să admirăm mai mult : măreția ruinelor de pe vremea clasică, ori creațiunile geniilor italiene de pe vremea papilor!

Am văzut cele mai mari capitale ale statelor europene... Săptămâni de zile m'am plimbat pe malurile Bosforului plin de vraja și am privit ruinele ce au rămas în Constantinopol drept mărturie a *marei împărăție de răsărit...* Îmi amintesc cu drag de Viena veselă, și nu știam cum să mi împart sufletul în admirația Parisului și sgoduit am rămas în mijlocul vieții babilonice dela Londra...

Până n'am văzut însă Roma, nimic n'am văzut. Căci nici un oraș din lume nu-1 înfățișează atâta : o lume dispărută, imperiul roman, — o epocă din care a izvorit viața noastră modernă, căci fără ideile și arta dezvoltată chiar sub dominațiunea papală, cine știe cât ar mai fi orbecat omenia în întunerecul despăcat de legea atâtor ilustrități italiene?!...

Congresul latin a fost prilejul fericit care ni-a strins la un loc pe noi, două sute Români sosiți la Roma în ziua 1/14 Aprilie a. c.

În următoarele voui da seamă

despre această călătorie interesantă din multe puncte de vedere. Așa, cum mi-am însemnat pentru mine, voi descrie câte am văzut și ce am simțit, urmărind un singur scop : să atrag atenția cetitorilor asupra lucrurilor ce sunt de văzut în Italia, asupra unor obiceiuri d'acolo și a ieftinătății vieții, se înțelege, în comparație cu ceea-ce este la noi.

Duminică, 12 Aprilie.

În gara centrală din Budapesta vint neobișnuit. Cu trenul de dimineață sosesc dela Predeal cei 200 congresiști români, conduși de profesorul universitar Grigore Tocilescu.

Toți poartă la butonieră cocarda în treiculi, *român și italiană*. Ungurii, cari asemuec treiculiul italian cu al lor, sunt încântați de atenția — Românilor din țeară. În program era vizitarea Pestei. Dar plouă grozav. Pe peron profesorul Tocilescu pune la cale repede un — plebiscit. Se decide unanim să plecăm numai decât mai departe, spre Fiume. Oficiantul de serviciu ne aranjează repede un tren *separat*. Nici cei goniți de dușman nu se îmbarcă mai iute... Dl Tocilescu nici nu apucase să termine afacerea cu bilete, și trenul a și pornit. Nu s'a putut afla cine a dat

ordinul de plecare, destul că am pornit fără d. Tocilescu ; pe când să se observe greșala, eram ieșiți din gară, șeful de serviciu zadarnic a mai făcut semn cu chipiul, noi am mers înainte.

Plouă mereu. La Dombóvár ne așteaptă prânzul comandat telegrafic. Se mirau toți de atâția Români, cari când erau însă în toiul petrecerii, fură siliți s'alerge, căci se dete semnalul de plecare. Urmarea : la stația următoare ne aștepta o telegramă, în care se vestea că a mai rămas neplătit mâncare și băutura în preț de 52 coroane. Am colectat suma și am plătit inginerului care însoția trenul nostru până la Agram.

În Croația adevărată inundare. Drava și Sava, toate pâraele, crescuseră enorm, câmpii întinse erau numai un lac... Munții dinspre răsărit presintau o priveliște admirabilă : ei albaștri, din cauza îndepărtării, ear virfurile albe, acoperite cu zăpadă...

Cu cât ne apropiem de Fiume, cu atât zăpada e mai puțină. D'asupra orașului Buccari numai ici colea se mai zărește, la lumina lunii, câte un petec alb. Suntem pe înălțimi de munți, mergem în niște serpentine în drăsnete și din când în când ni-se deschide ochilor nemărginitul mării, plum-

Bociți-vă veduve nefericite, plângeți copilași, că e mort acela, care vi-a câștigat pâna aci pânea ori mălaiul, ce vi-a stâmpărat foamea. Și nu l-a luat Dumnezeu la sine cu moartea oamenilor, căror li-s'a rupt firul vieții, ci ca pe un câne turbat l-au împușcat geandarmii.

Din Dietă.

— Ședința dela 8 Maiu. —

Kossuth, în numele partidei sale, a declarat că nu va pune pedee în calea alegerii comisiei cuotei. Și anume, pentru-că respectă legea pozitivă(?).

Mai interesantă a fost vorbirea lui *Eötvös Károly*. El a criticat destul de aspru drepturile regale și felul sum *M. Sa* le eserecitate. Astfel nu poate aproba mai presus de toate faptul că regele de patru ani deja cu dela sine putere a stabilit cuota. S'a ocupat d'asemenei și de epistola pe care contele *Andrássy Gyula* a adresat-o alegătorilor săi, scrisoare prin care condamna obstrucția și susținea dualismul precum și actuala organizare a armatei, zicând că nimic nu e a se schimba. *Eötvös* a numit nedemnă această epistolă.

Szell a răspuns ambilor oratori opoziționali și astfel fără a se fi lucrat ceva, ședința s'a ridicat.

Versarea de sânge din Șopreuș.

Șopreușul este încă tot în stare de asediu. Comuna, destul de săracă, va avea acum să supoarte și cheltuețile înrînțirii miliției.

Ieri au plecat la fața locului vicșpanul, judele de instrucție, procurorul, protonotarul comitatului și un notar. S'a procedat la instrucția prescrisă. Procurorul a cerut ascultarea și punerea sub acuză a 172 țărani, toți cari sunt de partidul lui *Matie*.

Au fost împușcați și au murit îndată:

Vasilie Suciu, de 47 ani, are 3 copii.

Petru Suciu, de 27 ani are, 3 copii.

Todor Toma, de 34 ani.

Ioan Turcuș, de 27 ani.

Trăgeau ieri de moarte:

Iosif Veliciu, împușcat în două locuri: plământ și picior; *Toader Cipros*, împușcat în cap; *Toader Suciu*, împușcat în piept.

Sunt foarte greu răniți:

Petru Henț, de 49 ani, împușcat în burtă;

Pavel Gabor, de 44 ani, zdrobit brațul drept;

Petru Telecean, de 45 ani, zdrobit umărul;

Ioan Horga, de 48 ani, rănii la picior;

Tudora, soția lui *Iosif Veliciu*, rănită la picior.

Sunt apoi alți, mulți, răniți mai ușor.

Ieri s'a făcut autopsia cadavrelor. Azi va fi înmormântarea celor morți.

Körber despre Ovreii din România.

Răspunzând la interpellările deputaților *Skedl* și *Straucher*, ministrul presedint dl *Körber* a declarat că ministrul afacerilor străine cunoaște foarte bine situația precară a evreilor din România și că, punctul de vedere al umanității, ar privi cu satisfacțiune o îmbunătățire a situației lor.

Guvernul austro-ungar n'a lipsit de a recomanda la mai multe rânduri guvernului român amic, într'un mod neoficial și cu toate menajamentele datorite unui stat independent ca România de a s'duce o ameliorare în situația evreilor. Nu s'ar pute însă face un demers oficial, care ar fi interpretat de România ca un amestec fără drept în afacerile sale interioare, mai cu seamă că nu este vorba de niște supuși austriaci sau unguri; de altfel, asemenea demers ar întâmpina scrupule serioase fiind a reduce din tractul dela Berlin o îndreptățire pentru o intervenție oficială pe lângă guvernul român.

Fiind dar exclusă o astfel de intervențiune, guvernul comun al monarhiei nu va scăpa ocaziunea, în raporturile sale cu guvernul român, de a se pronunța în favoarea unei îmbunătățiri a situației actuale a evreilor din România.

Este de sperat că soluțiunea acestei chestiuni va contribui de asemenea la dezvoltarea progresivă a situației statului român.

Discursul acesta este de altfel viu comentat în presa din România. Primul ministru austriac, ori cât a vrut să fie diplomat, s'a arătat mai presus de toate amic al Ovreilor.

DIN ROMÂNIA.

Aniversarea zilei onomastice a M. S. Reginei. Joui, cu ocaziunea zilei onomastice a M. S. Reginei, un Te-Deum solemn s'a oficiat la Mitropolie, la orele 10 dimineața.

Serviciul divin a fost oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Primat, înconjurat de înaltul cler.

Corul Mitropolitan, de sub conducerea eminentului maestru *Ioan Bănulescu*, a intonat cântările rituale. ear la sfârșit admirabila compoziție *Mulți ani trăiască!*

O companie din regimentul 4 Ilfov Nr. 21 cu drapel și musică, așezată în curtea Catedralei, a dat onorurile militare.

După terminarea serviciului divin, întreaga asistență a eșit în tinda bisericeii.

D. General Arion, comandantul corpului II de arumată, a trecut în revistă trupa, primind raportul raportul de zi dela d. colonel *Gheorghiu*, comandantul regimentului.

Trupa s'a format apoi pentru onor și a defilat având la flancul drept pe d-nii generali comandanți ai diviziei și brigadei din Capitală și pe dl colonel *Gheorghiu*, comandantul regimentului.

Ținuta și defilarea trupeii au fost admirabile.

Registrele dela Palatul regal au stat deschise toată ziua și un mare număr de persoane din toate treptele sociale și-au manifestat, semnând, sentimentele lor de devotament și iubire către *Augusta* și *Grațioasa noastră Regină*.

Orașul a fost pavoscat.

Avansări în armata comună.

Cu ziua de 1 Maiu 1903 au fost înaintați, într'alți, și următorii ofițeri Români, cari s'au servesc în armata comună:

Colonelul *Nicolae Ceana* la gradul de general-major, comandant al brigadei 3 de infanterie.

La gradul de locot. colonelii maiorii *Ioan Iovescu* în reg. 26 de inf.; *Ioan Bogdan* în reg. 64 de inf.; *George Popovici* în reg. 2 de inf. și *Demetriu Ionescu* în reg. de divizie 28 de artilerie.

La gradul de major: căpitanii de cl. I. *Silviu Herbay* în reg. 85 de inf., *Iosif Moga* la depoul I. de montură.

La gradul de căpitan cl. I.: căpitanii de cl. II: *Dragutin Cioban* în reg. 9. divizia 34 de artilerie (statul maior); *Demetriu Herbay* în reg. 83 de inf., *Petru Bocu* în reg. 43 de infanterie. Căpitanii de cl. II: locotenenții *Ioan Ziemba* în reg. 41 de inf., *Iuliu Carcolea* în reg. 3 de vânători, *Anton Costa* în reg. 9 divizia 17 de artilerie. Dr. *Adrian Nedelco* auditor în reg. 51 de infanterie., *Corneliu Bardosi* auditor în reg. 50 de inf. (Brașov).

La gradul de locotenent: sublocotenentii *Ioan Droglă* în reg. 61 de inf., *Xenofon Roman* în reg. 84 de inf., *Ioan Finegariu* în reg. 14 de inf., *Robert Pop* în reg. 56 de inf.

La gradul de locotenent: lociitorul de ofițer *Robert Bacca* în reg. 51 de inf. Medic de stab: medicul de reg. cl. I. Dr. *Ioan Sturdza* în ministerul de războiu; medic de regiment cl. II. protomedicul Dr. *Octavian Fiorea* în reg. 65 de inf. Căpitan de comptabilitate cl. I. *Alexandru Miuța* în reg. 83 de inf. Accesit militar de comptabilitate: *Petru Erimescu* în ministerul de războiu. Oficial clasa II. de registratură: *Nicolae Rapunteanu* în ministerul de războiu. Oficial cl. III de registratură *Sava Muntean* la comanda corp 7. Veterinar militar *Eugenia Petraș* la herghelia din Seps-St. Georgiu.

Transferați au fost maiorul *Constantin Lalescu* dela reg. 75 la reg. 74 de inf. Căpitanii de cl. I. *Victor Chitul* dela corpul de stat maior la reg. de 68 de infanterie, *George Fleșariu* dela reg. 14 la reg. 51 de inf. Locotenenți: *Constantin Popovici* dela reg. 5 de husari la regimentul 8 de husari, *Ioan Franca* dela reg. 5 la reg. 9 de husari. *George cavaler Birbu* dela batalionul 14 de pioneri la bat. 15. Căpitanii de cl. II. *Gheorghă Droglă* ca auditor dela reg. 33 de inf. la tribunalul de garnisoană în *Cernăuți* și sublocotenentul de comptabilitate *Nicolae Borzea* dela reg. de corp de artilerie 12 la batalionul 5 de vânători.

Știri din străinătate.

După niște depeși consulare, o bandă bulgară compusă din 52 oameni a fost cu totul distrusă în sandjacula *Seres*, aproape de *Hairlar*.

Printre cei uciși s'au găsit corpurile a doi maiori, a doi locotenenți și a unui hirurg purtând uniforme bulgare. Turcii au avut 11 uciși și 9 răniți.

O altă bandă de 50 de oameni a fost surprinsă de trupele turcești aproape de *Baldo*, în districtul *Nevrekob*. Banda a avut 29 oameni uciși și 17 răniți. Turcii pretind că n'au avut decât un singur rănit.

Poarta a adresat o circulară cabinetelor lor din *Viena* și *Petersburg* cerând, ca dati fiind evenimentele din *Salonic*, să se exercite o presiune serioasă asupra *Bulgariei*.

Sultanul a comunicat d. n. de *Zind view*, în audiența pe care i-a acordat-o *Jol* că *Edip pașa* a fost numit presedinte a curții marțiale din *Salonic* care va judeca pe autorii atentatelor.

Linistea și ordinea restabilită acum în *Salonic* vor fi menținute cu energie.

Raporturile autorităților turcești semnalează că bandele bulgare acum fac mult decât ori-când uz de dinamită.

buriu și mai deschis, după cum și luna este între nori ori străluce peste tot cuprinsul...

Seara la orele 9 1/2 suntem în *Fiume*, „mărgăritarul” patriei maghiare. Pentru noi însă — pacoste mare. Căci zadarnic am telegrafiat încă din *Agram*, nici un pui de otelier nu ne-a așteptat la gară. Șeful imi spunea că mai sunt, la toate otelurile, locuri abea pentru vre-o 40 persoane. Era ziua a doua de Paști (catolice), în oraș mulțime de excursioniști.

Unii ziceau să mergem la *Abazzia*, acolo vor fi poate oteluri, căci oaspeții — așa, se vorbea — au fugit de groaza frigului. Alții dădeau sfatul să mergem în port și să ne culcăm pe corăbiile ce vom găsi. Cei mai mulți ni-am dus însă pe la «cuartire» particulare, unii chiar și la poliție, care i-a și plasat atât pe la particulari cât și pe corăbiile... Vorba e că ni-am adăpostit toți, care cum a putut și am plătit — se înțelege — îndoit ca de regulă.

Era o seară plăcută — ca să ne fie cu atât mai mare decepția: dimineața ni-am sculat p'o ploaie aproape torențială.

În program era să vizităm *Abazzia*. Dar cui îi putea trece prin minte asta pe o ploaie care nu mai înceta?

La orele 7 1/2 sosi dl *Tocilescu*, însoțit de câțiva excursioniști cari perdue și ei trenul în *Budapesta*.

Se dete ordinul: peste jumătate oră plecăm cu vaporul «*Villam*»...

Mă întreb ș-acum: oare cum s'a făcut că n'a rămas nimeni în *Fiume*, căci în gară n'am fost mai mulți de 30—40 cari vorbiserăm cu dl *Tocilescu*?

Vorba e că pela 8 1/2 eram toți pe bord. Chiar și compatriotul dr. *Aurel Novac* (din *Biserica-Albă*), care numai aici s'a alăturat caravanei noastre.

Se dă semnalul de plecare. Urale veselle umplu văzduhul. D. *Tocilescu* ține o vorbire și eată-i împăcați și cei cari țineau morțiș că din cauza d-sale n'au dormit bine.

Marinariii strâng pânzele.

«O să ne plouă așa», — zic unuia.

«N'aveți teamă, o să avem timp frumos».

«Numai largul mării o să fie mai agitat», ne spune căpitanul, «căci eri a bântuit un *Sirocco* strașnic»...

Intr'adever, abea suntem la cincizeci metri dela țerm, și nu mai plouă; nu trece jumătate de oră, și eată-ne scaldăți și de razele soarelui.

Quarnero se desfășoară înaintea noastră în toată a lui frumsețe. *Fiume*,

văzută de pe mare, e un tablou admirabil... Tot terase peste terase, cu case mari și mărunte, la întâmplare, câte o villă albă în mijlocul unei vegetațiuni destul de abundente, pe ici și colo pomi înfloriți, niște pete albe și roșii... Inspre răsărit (la dreapta noastră cum privim țermul) munții *dalmatini*, acoperiți cu zăpadă, ear spre apus *Abazzia*, cu mulțimea de ville albe și plantație bogată... D'asupra munților earăși zăpadă... Și giur împregiurul nostru apă, *Adria* albastră și caprițioasă.

Orele trec ca clipele. Și o admirare e în sufletul nostru, din care numai șgomotul clopoțelului ne deșteaptă. Masa e gata și s'așează *Românii*, veselii, șgomotoși...

Dar nici marea nu e mai puțin șburdalnică. Adesea vine câte un val așa de puternic, în cât bine trebuie să ne ținem de balustradă ori de bănci, pentru a nu cădea de pe picioare.

Unii își caută refugiu jos, în cabine, închiriate anume pentru a scăpa de răul mării. Dar zadarnic, cu marea nu e de glumit: am ieșit din golf și în largul mării valurile vin tot mai mari. Vaporul, care e dintre cele mici, oscilează de par'că ar fi o frunză pe apă. Se țin însă curagioși *Românii* și

fac haz când alunecăm de pe creasta unui val cu atâta legănare, în cât par'că ni-a săltat cineva în aier, ca să cădem cu atât mai de sus. Și vin alanda valurile: când din față, când din coasori din dos.

În mai puțin de jumătate oră boa de mare începe să secrete victime. I balustradele de pe bord gem câte cînșească la un loc; cei-ce se adăpostii prin cabine, ies și ei la aier, și hrnesc d'aici vietățile mării...

La început se făcea haz de cazăuți de pe picioare... Mai la urmă însă abea era cine să facă haz, că n'au rămas mai mult decât 8—10 care să nu se fi îmbolnăvit... Au surerău îndeosebi damete (erau vre-o 60 unele se văietar ca în fața morții altele strigau șgomotos ajutor și una era leșinată, în cât abea mai șt ce se petrece în giurul său. Docto excursioniști (*Teodoru* din *R.-Sarat*, *Politzer* dela Iași) precum și căpitan (din geniu) *Florescu* și profesorul *Brânzeiu* (dela *Pitești*) umblau în ș și în jos să încurageze, dar nu prera de ajutorat. Contra acestei boli există doctorie. Unde mai ieri că bătă și un vânt rece... Intreaga corabie părinta un aspect desperat. Unii geme ținându-se de ferul balustradei, alții

NOUTĂȚI.

ARAD, 9 Maiu n. 1903.

Bucuria patriotică. Ziarele maghiare, mai ales cele guvernamentale, se bucură grozav. Maghiarismul a făcut o nouă cucerire: la desvélirea bustului Buttler, în grădina școlii de onvezi din Budapesta, unde e și statua lui Hentzi, eri s'a cântat nu Gotterhalte, ci Himnusul. Ear ministrul de onvezi Fejérváry, a ținut un discurs patriotic, zicéndo ca toată suflarea maghiară să se pătrundă de cuvintele lui Kölcsey în ceea-ce privește iubirea de țeară. Foarte bine. Astâmpara-se-vor însă acum kossuthisti!

Catichetel suspendat, N. Diamandi dela Beiug, publică prin ziarele maghiare din Arad știrea că l-a părț pe vicarul V. Mangra *ministerului maghiar* și mitropolit. Ear drept probă că e pe nedrept suspendat și că e bărbat plin de merite, nichl spune că decedatul episcop i-a dat „cinguluș” roșu.

Da, așa e, în urma intervenției veneratului D. Negreanu și a mult regretatului P. Papp, fostul episcop i-a dat briu roșu. De ce nu îngră însă numitul catichet și faptele pentru care s'au întors de d-sa fruntașii beiușeni ear decedatul episcop a ordonat anchetă contra d-sale?

Or-ce plasează însă Diamandi prin ziarele maghiare, el nu poate ajunge decât unde trebuie: să depue reverenda!

Hotărârea de suspendare a adus-o de altfel Consistorul din Oradia-Mare unanim, după motivare documentată și nu sub preș dinstia vicarului nichl în prezența lui, ci îndecând numai faptele săvârșite de catitul amintit, care dacă nu se va astâmpa, o să-l molcomim noi, publicând unele altele.

Atragem atenția cititorilor nostri asupra corespondenței ce primim din Șepreus. Ear știne purul adevăr și e o desmănușire a avrelor cu carti presa maghiară vrea să știfească opinia publică.

Aflăm de altfel că feranți luați la goand, pă-ce frați d'at lor au fost omoriți, au jāt pe dl M. Veliclu să le ia apărarea. Veliclu a și plecat eri la Șepreus. Nu îndoinm că dinstinsul advocat va face tot ce va sta în putință pentru a ușura soarta neorocivilor sântent români.

Fugți. Advocatul Dr Bárdos Lipót din Zenta, a fugit din oraș însoțit însă o tineră fată, în vârstă de 16 ani.

niț și bănci; mulți zăceau pe jos. Nu ai era de umblat pe bord...

Ș'asta așa a ținut vre-o șease ore continuu. Vai, maică Romă, cu jertfa mari suferințe trebuie să ne apropiem tine!... De șapte ori am călătorit mare, dar nu mai pățisem așa ceva.

Columb nu va fi fost mai vesel când a văzut uscatul, de cum am fost și, când am zărit, așa, pela orele 6½, mál Italiei... Puțin aveam însă putea să privim mai îndelungat cum ni-se șinează tot mai hotărât din zarea alstră contururile turnurilor din Ancona.

Când se îngăna ziua cu noaptea, Villám da semnalul de intrare în port. Musică și aclamări viforoase în u glasul comandantului vaporului și nă să se aranjeze corabia d'alungul barcaderului, ni-se părea o vecnicie.

Dar nichl o așa primire nu ni-am chipuit. Tot orașul era în port. Soștățile cu preșidenții și drapelele lor, r musica intona *imnul României*.

Primarul, cavalerul *Luigi de Dari* a ieșit într un întâmpinare înconjurat de consilieri. Uralele nu mai încetau. „*Trăiască Italia*”, „*Evviva Rumelia*”, cată ce se putea desluși din șgotul asurzitor.

Am fost apoi duși în trăsuri coode la otelul „Roma”, unde ni-s'a

Părinții fetei au reclamat la poliție. Se crede că perechea amoresată a fugit la Soborșiu. D-lui este brun și înalt, d-ei mică și blondă.

Un Român ucis de Bulgari.

Un Român din Majavora se ducea în Joia trecută la Bitolia călare pe catărul său. La intrarea în oraș îl ies în drom doi Bulgari, înarmați și îmbrăcați în uniformă revoluționară, și-l întâmpină cu cuvintele: „De ce trazi causa liberatoare?” În zadar s'a încercat nenorocitul să dovedească absoluta sa nevinovăție, căci cel doi agresori s'au aruncat asupra lui și l'au străpunși cu cuțitele, dându-i peste 30 de lovituri.

Candidat de advocat, în calitatea asta pe 21 Maiu s'ar angaja în cancelaria advocatului. Adresa: V. Pap, Budapesta V. Sziget utca 17 H. 10.

Doarme de 6 luni. Din Atena se scrie că tineră Maria Daschlahi, în vârstă de 22 ani, după ce a stat două luni în spital, s'a dus acasă, unde a adormit și doarme în continuu deja de șease luni. Doarme însă cu ochi deschiși și abea mișcă. Câte odată se deșteaptă pe câte un minut două șatunel începe a cănta bisericăște.

Toți știu, că sămânțele de napl de natret, ale lui Mauthner, sămânțe impreunate dau roadele mai bogate, că sămânțele de verdețuri ale lui Mauthner produc zarzavaturile mai bune și că din sămânțele de flori ale lui Mauthner cresc florile cele mai frumoase. — Cu un cuvânt: Sămânțele lui Mauthner sunt cele mai bune, depozitul cel mai mare și prețurile uimitor de ieftine.

Măcelul din Șepreus.

— Corespondență particulară. —

Cu șiove săngeroase trebuie să înregistram din nou încă un act de brutalitate al jandarmilor, cari fără vici un pic de nerusinare, în poșta-le sălbatică după sângele oamenilor pacnici cu o tirănie ne mai spusă a pușcat poporul din Șepreus.

Șapte familii au rămas pe stradă și orfane, căci gloșul afuricit le-a luat și ultimul razim ce-l mai aveau, 7 țărani au rămas morți de pușcătura jandarmilor. 15 rân rânți, căci Dumnezeu știe mai șjung ziua de mâne.

Brutalitatea aceasta s'a întâmplat la alegerea de primar, care s'a ținut în 7 Maiu la Șepreus sub preșidul dlui prim pretore Csukay Gyula.

Foile maghiare înregistrând trista întâmplare, aduc faptul acesta în legătură cu mișcările socialiste și ca să seducă publicul, aruncă toată vina în spatele socialistilor și cu șcornituri primitive se nisuesc să dovedească, că folosirea armelor a fost îndreptățită, căci vezi Doamne „poporul fa-

servit un banchet somptuos. De mâncare nu am prea făcut însă noi caz, ci cei mai mulți țineau să se reçoarească, după focul îndurat.

Discursurile ce au roștit la banchet în onoarea noastră primarul (șindaco) cavalerul *Luigi de Dari* și marele orator italian, advocatul cavaler *Arturo Vecchini*, a fost pentru cei mai mulți o revelațiune. Am aplaudat, aclamat și lacrimat. Primarul e un bărbat simpatic, cam de vre-o patruzeci ani, cu barbă neagră, cu ochi conținiu zimbitori, voce clară și sonoră. Ne salută în numele anticei urbe, de unde marele Traian plecat-a odinioară să cucerească răsăritul. În amintirea marelui împărat ridicatu-s'a în oraș o columnă superbă... Nimic nu este însă o mai viue dovadă despre opera nemuritoare alui Traian, decât venirea Voastră, frați Români, aici, zice primarul. Căci ce v'a pornit la drum? Conștiința viue că sunteți vlăstar din marea rassă latină... Ați plecat spre mama Roma și eu sunt fericit a Vă putea întâmpina cel dintăiu și a Vă strânge mâna ca frate, a Vă saluta nu în numele unui oraș numai, dar în numele întregii Italie...

Pentru primirea călduroasă i-a mulțumit d. Gr. Tocilescu.

natizat de principiile socialiste, stăt era de inversnat, încăt nu se putea susținea ordinea, ba a ata at jandarmii și le-au chiar prius sulita”.

Cine cunoaște împrejurările locale la primul moment e în curat cu spucătările, de care s'au apucat di Csukay în despararea sa numai ca să și apere pielea.

Nu socialistii, — pe cari se spală di Csukay, — și foile maghiare, ci procedura d-sale care s'a observat în tot decursul alegerii, iregularitățile și nedreptățile strigătoare la cer, cari s'au făcut pe conta bietului țărân, acestea au provocat revolta nedreptățită a poporului pacnic, cari nichl în momentul cel mai critic nu s'a opus autorităților, ci a rămas în liniște — și totuși el e de vină, și totuși au folosit jandarmii arma.

În ziua alegerii s'au format două partide una a lui Mateiu Iosif și una lui Perv Florea Lica, care a fost și mai înainte ales, dară alegerea s'a nimicit pentru ilegalitățile, ce s'au observat la alegerea dintăiu. Perv Florea Lica, protegiatul domnilor și-a format ear partid și a candidat din nou.

La 10 oare înainte de amiază s'a început alegerea sub preșidul, dlui prim pretore Csukay Gyula, care însă îndată după ce s'a început alegerea, s'a retras și a îndreptat pe membrul de încredere, Rozvány József, pe scriiterul Bezzan și pe ovreul Gross Ede cu conducerea alegerii.

În decursul alegerii, s'a început șurul nedreptăților.

Rozvány, protectorul lui Perv Florea Lica, după plac respingea pe cei care votau cu Mateiu Iosif, ear pe unii de ai lui Perv și admitea și de 3 ori la votare. Pe vre-o 30 de locuitori, îndreptățiți de a vota, nu i a admis la votare.

Într'astea învătătorul de stat Bucsi Mihály fabricau întraltă chilie plenipotențe, pe cari le presenta plăiașul comunal în sala de alegere și le preda lui Rozvány József. E de observat, că plenipotențele n'au fost înșinate înainte de alegere cu 1 oră în șensul §-ului 38 al legii comunale, n'au fost publicate, ba s'a întâmplat, că proprietarii de pământ Feier a votat, contra legii, cu 7 plenipotențe.

Și pe lângă toate nedreptățile ce s'au întâmplat, la 12½ ore, când Rozvány — ne mai fiind votanți — a declarat actul alegerii de încheiat, și a comunicat rezultatul alegerii cu dl Csukay, ear acesta l a declarat pe Perv Florea Lica ales cu majoritatea de 3 voturi.

Rezultatul alegerii s'a comunicat prin înșuși pretorele poporului, care așteaptă în cea mai mare ordine și liniște.

Rezultatul însă nu i-a plăcut dlui Rozvány József și contra legii, contra protestărilor membrilor de încredere, după ce s'a comunicat odată rezultatul scrutiniului a ordonat continuarea votării, și grație îngrigării, ce o avea învătătorul de stat pentru soartea lui Perv, au mai adus încă 6 plenipotențe și după aceea s'a încheiat din nou actul alegerii și dl prim pretore a declarat poporului de ales de primar pe Florea Perv Lica.

Benedetto de Luca (profesor de limba italiană în București) a cetit apelul ce primarul orașului a adresat — și prin afișe — către cetățeni pentru a eși într un întâmpinarea noastră. Apelul e ținut într'un ton cald, cum a fost de altfel și primirea.

Aclamat de noi, s'a ridicat apoi cavalerul Artur de *Vecchini* și a ținut un discurs cum și între Italieni numai un distins orator știe. Țiu să spun, înainte de toate, că onorabilul advocat este un bărbat d'o remarcabilă frumșețe; înalt și bine făcut, ca un atlet; fața sănătoasă, fruntea lată și ochi cari dela prima privire te subjugă și pe lângă asta se bucură și d'o voce fenomenală...

A vorbit de iubirea dintre națiunea română și italiană, de vechea lor legătură, de originea noastră comună și, cu exemple din istorie, a arătat câte șemne de iubire ni-am dat reciproc. Nichl una — a zis — n'a presintat însă o mai fermecătoare priveliște de cum presintăți voi, șcumpi frați și pelerinii iubiiți, cari ați venit în masă, așa zicéndo, și cu tot ce aveți sfânt în familie: fiice și fiș și femei, ca prin prezența Voastră să ridicați nimbul celei mai mari sərbători a neamurilor latine: *a congresului latin!*... Fiți

Între astfel de împrejurări, când legea e călcătă în picioare, când cel mai sfânt drept al omului e ignorat, la vederea acestor brutalități ați crede, că poporul s'a înfurat, că a atacat jandarmii. Nu. N-au făcut-o, ci a rămas în liniște. Și s'a mărginit numai la aceea să întreb pe dl prim pretore, că cum să poate aceasta?

M'știu Șuciu vâzéndo, că merge pe licitate — într'aceasta s'a prezentat cu niște velduve, cari în persoană voiau să voteze, și ce să vezi, gandarmii, cari stătéau la ușa cancelariei, fără nichl un motiv, fără nichl o vorbă l'au împuns în picior, ear pe flul său pe Șuciu Petru, care i-a întrebat că pentru-ce străpung pe tatăl său, l'au străpuns și pe el și pe lângă toată liniștea care domina între popor — fără cel mai mic motiv au descărcat armele între țărani.

Și cu toate că comandantul a ordonat șistarea, gendarmii la comanda de „Fener” a lui Perv Florea Lica au mai descărcat 10 pușcături.

Aceasta este adevărata stare a lucrurilor. Nu a fost în Șepreus nichl o mișcare socialistă; nu s'a opus nimenea ștăpânirii, ci s'a comis pur și simplu un nou act de brutalitate.

Și acum întreb, cine poartă vină pentru cele întâmplat? Motivată și îndreptățită a fost folosirea armelor?

Căci s'a vârsat sânge nevinovat, ear acest mai nou act al brutalității strigă la cea după răsbanare!

Un funcționar public e dator să șervească interesul public, să și conducă agențele fără patimă, ear interesele publice să nu-le ignoreze pentru prietenia unor din Șepreus, a căror interes a fost să reușească protegiatul în batul voinței majorității și butul legilor.

De altmintrelea credem că se vor lua măsuri aspre pentru pedepsirea celor vinovați, căci sângele vârsat care pedepsirea culpabilor, cari în naivitatea lor se cred șemi ze!

Cătră onor. nostri abonenți!

Rugăm pe toți onor. nostri abonenți să binevoiască a-și înoi la vreme abonamentele. Ne adresăm însă mai ales cătră domnii restanșieri cu rugarea, să binevoiască a-și achita cât mai în grabă restanșele, ca să nu fim siliți a șista expedarea foii la adresa lor.

Adm. „TRIB. POP.”

Red. respons. Ioan Russu Șirianu.
Editor Ausel Popovici-Barcianu.

Insertiuni și reclame.

Un harnic comis român,

care ședea limba germană, eventual și cea maghiară, cu o praxă mai îndelungată în branșa de manufactură află imediat aplicare la d-nul Ioan Comsia & fiu, Șeliște. Șalar, după împrejurări, dela 60 Cor. în sus, plus întreținerea întreagă.

bine veniți pe pământul sfânt al strămoșilor vostri (furtună de aplause) și să vă simțiți la noi ca în patria voastră, că noi ca pe niște frați vă șprivim. Și ajuși în urbea eternă, îmbărbătare să luați pentru lupta ce în comun trebuie să dăm, să dovedim astfel celor ce de rēu ne vorbesc că ginta latină nu e în decadență, ci sus ține șteagul culturii romane care o lume întreagă a cucerit...

Nu se poate descrie entusiasmul ce au provocat cuvintele ilustrului orator... Toți ni-am ridicat dela masă și am grabit să ciocnim cu el și mai multe minute d'arēndul au ținut aclamările.

Într'astea înainte otelului s'a strâns mulțime enormă. Aclamările din sală găseau echou șafară. Și o mulțime de elevi veniseră cu profesorii și părinții lor. Mulți purtau ștrecolorul român. Șubșemnatul am condus pe micul Renatto Ninchi în sala de banchet și ridicēndu-l, să-l vadă toți, l'am presintat Românilor, cari l'au primit cu șalve de aplause.

La orele 11 noaptea am plecat cu trenul — spre Roma.

Russu Șirianu.

Numai 15 zile!

CIRCUL HENRY

în ARAD.

Reprezentatie de deschidere

la 12 Mai.

Mare târg de albituri de vară.

Cretoane, — zefire de in, — batiste colorate, — in pentru haine, — batist elvețian brodat, — noutăți în bluze și jachete, — delain din bumbac curat.

Fiecare sol într-o carte de muștră specială.

Materii de vară dela 50 cr. până la 5 fl. Mustre din stofele amintite se trimit gratuit și franco.

Bazar de modă de dame.

Weiner Mátys,

Budapesta, VI. Andrassy nr. 5

Prapori și steaguri bisericești

precum și

lucrări de zugrav execută

Ludovic Neisz

Arad, strada Chorin 2 și str. Hunyady 6.

Fondat 1893.

VÖRÖS JÓZSEF,

PLAPOMAR și MÁTRÁTER.

Arad, Deák Ferencz-utca N-rul 4-5.

Am onoare a Instiința P. T. public din loc și provincă, că mi-am strămutat atelierul de plapome și mătrăte de pe piața libertății unde a stat mai mulți ani, pe strada Deák Ferencz 4-5 (în curte vis à vis de poartă).

Pregătesc tot felul de

Plapoame și mătrăte

în forma cea mai frumoasă și cu prețurile cele mai moderate.

Comandele din provincă se efectuează prompt și precis.

Recomandându-mă pentru sprijinul On public, sunt

Cu deosebită simț:

Vörös József.

960 3-10

JEGYZÉKE az
55,000 nyereményre.
Legnagyobb nyeremény a legkeskenyebb esélben:
1.000.000 korona.

	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
2 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	50000
1 " "	40000
1 " "	30000
1 " "	25000
1 " "	20000
1 " "	15000
2 " "	10000
6 " "	5000
6 " "	3000
3 " "	2000
437 " "	1000
608 " "	500
1528 " "	300
140 " "	200
21450 " "	170
4250 " "	130
100 " "	100
4350 " "	80
3350 " "	40
55.000	14.459,000

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsolhatók.
és készpénzben fizetendők.

Asigurati contra focului: case, bucate, mobilie, vesminte, mărfuri

Asigurați: viață, zestre, capital de întreprindere, rente, cazul morții, spese de înmormântare!

Agentura principală în Arad
A BĂNCEI GENERALE DE ASIGURARE MUTUALĂ SIBIENE

„TRANSYLVANIA“

primesc oferte pentru asigurări din comitatele: Arad, Bichiș, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal și le efectuează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. În ramul vieții: capitale cu termen fix, rente, zestre pentru fetițe, capital de întreprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din urmă dela 50-500 cor. se plătesc la moment în ziua morții întâmplată;
2. În ramul focului: clădiri de tot felul, mobile, mărfuri, produse de câmp ș. a.;
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine, recviste ș. a. prin spargere;
4. Contra grădinei: grâu, secară, orz, cucuruz, evés, viă (vinea), plante industriale: cânepă, in, himeț, nutrețuri, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecțe se pot primi la agenturile noastre locale și cercuale mai în fleșce-care comună și direct prin

Agentura principală „Transsylvania“ în Arad

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 399.

428 —120

Asigurați contra furturilor prin spargere: bani și tot ce aveți de preț!

Imprumuturi de bani pe amortisare

mijlocesc pe lângă condițiile cele mai avantajoase, pe moșii și case în orașe cu 4,3, 4,5 și 5% și amortisare de

20, 25, 30, 50 de ani,

adeacă în camătă e socotită atât camătă cât și amortisarea din capital.

Principiul meu e îndestulirea M. On. public, care vrea să facă imprumuturi ipotecare.

Imprumuturile se plătesc în bani gata, scrisorile ipotecare se plătesc cu valoarea lor nominală. Spese prealabile nu sunt, tacsele mi le socotesc ulterior.

Pentru deslușiri mai detaiate a se adresa la

HERZOG SÁNDOR

Arad, strada Weitzer-János Nr. 15, ușa 7.

!!! Noroc excelent !!! la TÖRÖK.

Mulți s'au fericit prin noi.
S'a câștigat dela noi mai mult de 10 milioane de coroane.

În toată lumea cele mai norocoase lose se trage dela loteria noastră care se va deschide nu peste mult.

110,000 lose cu **55,000**

LOSE CU CÂȘTIG se va pune pe sorți, adică va câștiga jumătate din toate losele ce se vor trage, după cum arată nota de mai la vale.

În 5 luni se va trage la sorți 14 milioane 459 mii de coroane, ce e un capital colosal. Toată campania noastră e sub priveghiarea statului.

Prețurile clase I de lose sunt următoarele:

o optime (1/8) fl. — 75 sau 1.50 cor.
un pătrar (1/4) " 1.50 " 3.— "
o jumătate (1/2) " 3.— " 6.— "
un întreg (1) " 6.— " 12.— "

Losele vor fi distribuite după-ce banii se vor trimite, sau poste restante.

Se poate comanda până:

22 Mai a. c. st. n.

Casa de bancă a lui

Török A. și soțul

— BUDAPESTA. —

Cea mai mare casă de lose!

Loteriile mai de frunte ale noastre sunt:

PRINCIPALA: VI., Teréz-körut 46/a.

LATERALE: 1. Váci körut 4.

2. Múzeum körut 11.

3. Erzsébet-körut 54.

Scrisoarea pentru comandă să taе. Banca **Török A. și soțul**, Budapesta.

Vă rog a-mi trimite losuri originale de 1-a clasă de-ale loteriei de clasă împreună cu planul oficios.

Suma de Coroane { Vă rog a o rambură
o trimit cu mandat postal } ce nu convine
928 7-8 { o alătur în note de bancă (în timbre) } se șterge.

Adresa corect